

פרוטוקול מס' 175
מישיבת ועדת הכלכלה
יום שלישי, י"ח בחשוון התשנ"ח (18 בנובמבר 1997), שעה 10:00

נכחו:

חברי הוועדה: אבי יהזקאל - היו"ר
שלום שמחון

מוזמנים:

מוטי אילון	-	מנכ"ל המכס
עמי סגל	-	סמנכ"ל המכס
עידית לב-זרחיה	-	דוברת המכס
אמיר ברקן	-	רפרנט אגף תקציבים
שלום ברלנד	-	יועמ"ש משרד החקלאות
לידיה שוקרון	-	מהלקה משפטית, משרד החוץ
בני רובין	-	משרד המשפטים
גבראלה כהן	-	משרד המסחר והתעשייה
דורון שמואלי	-	יו"ר המועצה לשיווק פרי הדר
מנחם גביזון	-	מנכ"ל המועצה לשיווק פרי הדר
רוני נקר	-	סמנכ"ל המועצה לשיווק פרי הדר
גבראלה ספרן	-	המועצה לשיווק פרי הדר
גדעון קלוגמן	-	המועצה לשיווק פרי הדר
יוסף גילאור	-	המועצה לשיווק פרי הדר
ישי ולטמן	-	מנכ"ל פרדס, המועצה למוצרי פרי הדר
אלישע גל	-	מנכ"ל גניר, המועצה למוצרי פרי הדר
מוטי גזית	-	מנכ"ל גן שמואל, המועצה למוצרי פרי הדר
שאול הורוביץ	-	גת, המועצה למוצרי פרי הדר
פיטו בריקמן	-	יו"ר ארגון מגדלי ההדרים
יוסף אונגר	-	מזכיר ארגון מגדלי ההדרים
אמיר חייק	-	מנכ"ל מכון היצוא

היועצת המשפטית: אתי בנדלר

מנהלת הוועדה: לאה ורון

קצרנית: רויטל יפרח

סדר-היום: 1. יצוא מיצי הדריס לאיחוד האירופי

2. תקנות הפיקוח על פרי ההדר (היטלים),
התשנ"ז-1997

1. יצוא מיצי הדרים לאיחוד האירופיהיו"ר אבי יחזקאל:

אני מתכבד לפתוח את הישיבה. היום נדון בשני נושאים הנוגעים לפרי הדר. האחד, שייך לתחום של טענות האיחוד האירופאי כלפי ישראל, והשני, היטלינג למינהם שאנו אמורים לאשר. אני הייב לומר שלכולנו יש עדיפות גדולה לתפוז ולמיץ הישראלי. אנחנו מעדיפים מיץ ישראל וכמה שיותר. אבל, יושב ראש האיחוד האירופאי הוא ספרדי, וספרד היא מדינה מתחרה שלנו. בגין העבר אנו אמורים לשלם בעתיד.

אני רוצה לקבוע מראש את עמדתי על מנת למנוע ספקות, שאולי לה לייבשת שתעשה איתנו חשבונות בגין העבר, בגלל אינטרס כלכלי. כדאי להשיב להם מנה אחת אפיים. אני יודע שבקרום יוצאים לבריטל לנהל משא ומתן. עלינו להשיב "מלחמה שעה" באירופאים. נודיע שהדברים היו בעבר ולא בהווה. נשלח את האנשים לבריטל שינהלו משא ומתן, כי מי שיושב בראש הפורום שהחליט להוציא את דיבתנו רעה, הוא אדם ספרדי שעושה זאת מסיבות כלכליות, כי ספרד היא מתחרה עיקרית למדינת ישראל בתחום מותג התפוזים ומותג "יפו" שהוא מותג שלנו.

דורון שמואלי:

אני רוצה להסביר לכולם כדי שלא תהיה אי הבנה: יש שתי מועצות: המועצה למוצרי הדרים, והמועצה לשיווק פרי הדר. המועצה לשיווק פרי הדר מתעסקת בשיווק של פרי טרי וכלל לא מעורבת בסוגייה הזו. חשוב לדעת זאת.

היו"ר אבי יחזקאל:

זאת הזדמנות לאחד את כולם.

דורון ישראלי:

לא מדובר ביצוא פרי טרי מישראל, אלא על רכז של הדרים שהוא לא פרי טרי.

מוטי אילון:

למדינת ישראל יש הסכם עם האיגוד האירופי להעדפות, פטור ממיסים, כשכל ההסכם מבוסס כמובן בעיקרו על כללי מקור כאשר יש תנאים וכללים אילו מוצרים חייבים בכללי מקור, ומה זה מקור וכו'. בשנת 1995 הגיעו לכאן נציגי השוק האירופי וטענו שלדעתם יש הפרה של כללי מקור. יצואני מיצי פרי הדר ותוצרי השונים הפרו את כללי המקור וסיפקו מוצרים ומיצים.

היו"ר אבי יחזקאל:

גם בשנת 1995 עמד בראש האיחוד אירופאי אדם ספרדי?

מוטי אילון:

כן, וזה לא משנה. היתה בעיה ואחלק אותה לשניים: לפני ינואר 1996 ואחרי ינואר 1996. החל מינואר 1996 נכנסו הייצרנים לתהליך של בקרה עצמית, היינו בקרה שלנו בנושא. היה שינוי בתנאי הכללים שמינואר 1996 מותר לערב 10% ממיץ שאינו תרכיז ישראלי. היבהרנו לאיחוד האירופאי שהסוגיה היא סוגיית עבר ולא סוגיה של היום.

קשה לי לנתח מה היה בעבר ואין זה מן העניין. ב-14 במאי 1997 היתי בנציבות הקהיליה בבריסל ונכנסנו לדיון עם הגורמים המתאימים שם. היגענו להסכם שאנחנו זונחים את כל סוגיית המיצים לעת עתה, ועל פי בקשתם עלינו להראות להם שמדינת ישראל, שאיננה רפובליקה של בננות, היא מדינה שאובפת חוק. הייצוא ממנה מסודר, מפוקח ויש כללים. יש כלים וחוקים לאכיפת החוק, יש הוראות ותקנות, ואנחנו פועלים כדי לקיים את ההסכם האירופאי. הם הרחיבו זאת מעבר לפרשת המיצים. היה הסכם לדרך פעולה, והתחלנו לפעול בדרך הזו, כאשר לפתע באוגוסט או ספטמבר 1997 מטעמים שלא ברורים לי, גורמי האיחוד האירופי החליטו לזנוח את ההליך שעליו דיברנו, והביאו את הדברים חזרה לסוגיית המיצים. נראה לי שזו בעיה פוליטית, וטעמיהם שמורים עימהם.

הפיכת הדרך שעליה הסכמנו, ששונה מחידוש סוגיית המיצים, כנראה שהיתה לה מטרה. הקהיליה נהגה לא בסדר עם מדינת ישראל. היא עשתה זאת במזיד. בנסיעה הקרובה שתהיה לנו בשבוע הבא או עוד שבועיים, אנו מחכים לקביעת מועד מתאים על ידי הקהיליה על מנת לומר את הדברים שם. אני מקווה שנגיע איתם להסדר והבנה שמדינת ישראל בסך הכל בסדר, ושכל ההודעה שלהם היא הודעת שווא שאין לה כל מקור ובסיס.

נעבור לסוגיית המיצים. סוגיית המיצים היא פרשייה שככל הנראה גרמה נזק לפרי האירופי. אנחנו נבוא איתם בדברים, נבדוק את אומדן הנזק וננסה להעריך אותו, ונראה איך מגיעים להסדר או פשרה בגין אותו נזק שנגרם. כמובן שיושבים פה גם נציגי התעשייה שנמצאים עימנו בקשר טוב. הודעתי להם שהם יצטרכו לשאת בחלק מהנזק. זה לא נזק שמדינת ישראל תוכל לקחת על עצמה. אני מקווה שנגיע להסדר המתאים.

היו"ר אני יחזקאל:

אשמח אם תודיעו לוועדה שלא יקרה שוב מקרה דומה.

יוסף גלאור:

לשאלת יושב הראש, אשיב תשובה שמתייחסת לעבר, וארגיע אותו שגם לא היה בעבר דבר כזה. ובמיוחד, במשנה תוקף, החל מה-1 בינואר 1996 כשהונהגו כללים חדשים על פי ההסכם החדש שבין מדינת ישראל והשוק האירופאי. הבדיקה מוכיחה ומגלה יום יום שהייצוא הישראלי עומד בתעודות המקור שלו ככתבן וכלשונן ואין כל בעיות איתו.

היו"ר אבי יחזקאל:

אתמול התקיים דיון עקרוני בנושא מסויים שבו ניהלנו דיון האם מי שיציג את הנושא יהיה היועץ המשפטי או האיש עצמו.

יוסף גלאור:

היצרנים הללו, לפני כמה שנים היו 12 או 14 במספר. הם הצטמקו במשך השנים בגלל צמצום תעשיית ההדרים.

היו"ר אבי יחזקאל:

על פי הכללים הנהוגים, נשמע קודם את הנציגים ורק לאחר מכן את היועצים המשפטיים שלהם או עורכי הדין. לא אחת הדיונים מקבלים פה לא אופי משפטי וזו לא המטרה. אנחנו לא עוסקים בהיבטים משפטיים.

ישי ולטמן:

על פי בקשת יושב הראש אני אציג את הדברים. תעשיית ההדרים והעגבניות בשנת 1990-1991 ייצאה בסדר גודל של חצי מיליארד דולר. באותה שנה, היה משבר קשה מאוד בענף ההדרים בעולם, ומאז התעשייה הזו הולכת ויורדת בהיקף פעילותה. עתה, אנחנו מדברים על היקף פעילות של כרבע מיליארד דולר. מספר המפעלים ירד. ב-1990 אם איני טועה היו 16 מפעלים והיום נותרו 5 או 4 מפעלים. הירידה מוסברת במשברים עולמיים, בבעיות בענף הפרדסנות בכלל בארץ, ובתחרות העזה שהתנהלה נגדנו על ידי מדינות השוק המשותף שהשתמשו בכספים אדירים של השוק המשותף.

היו"ר אבי יחזקאל:

אילו מדינות למשל?

ישי ולטמן:

מדינות אגן הים התיכון כשספרד בראשן. איטליה, יוון, קפריסין טורקיה ומרוקו. התחרות הקשה שהתנהלה בשנים האחרונות היתה עם הספרדים. הספרדים נקטו בכל אמצעי כלכלי וכספי כדי למגר אותנו מתוך השוק שבו "ישבנו" חזק מאוד. לצערי, עם הכספים האלה ועם הקירבה הגיאוגרפית שלהם לשווקים הם הצליחו במידה רבה להדוף אותנו מחלק מהשווקים בהם היינו באופן מסורתי במשך שנים. המצב נכון גם לגבי הפרי הטרי וגם לגבי המוצרים התעשייתיים.

התעשייה הישראלית ניסתה בכל דרך אפשרית להאחז בשווקים האלה ולא לצאת מהם, והמאמצים אכן נשאו פרי. המאמצים היו כל כך כבדים וקשים שחלק מהחברים שלנו לא הצליחו לעמוד בהם ונאלצו לסגור את המפעלים כתוצאה מהפסדים עצומים שהיו להם. זה פחות או יותר המצב הקיים.

אנו נמצאים כרגע בשלב של שיא התחרות עם הספרדים. אסביר את דבריי, האיחוד האירופאי הגיע למסקנה שהוא לא מסוגל לעמוד בסיבסוד העמוק שנוצל

לרעה על ידי אותן מדינות, והוא קצב 6 שנים לחיסול הסובסידיה שניתנה ליצרן הספרדי. בסופו של תהליך, אנחנו פחות או יותר עומדים ברמה שווה מבחינת תנאי הסחר, למעט העובדה שאנחנו מרוחקים יותר.

שלוש שמהון:

הסיבסוד הוא של ספרד במדינה או של הקהיליה?

לשי ולטמן:

הקהיליה העבירה כסף פעמיים.

היו"ר אבי יחזקאל:

מתי הסיבסוד שלהם יסתיים?

לשי ולטמן:

אם אינני טועה מתוך 6 השנים כבר חלפו שנתיים. כלומר, נותרו עוד 4 שנים.

הסיבסוד בימי השיא היה בכ-100 דולר לטון. כלומר, בשנים מסוימות, כשהתחרות היתה בעיצומה המגדל או היצרן הספרדי ראו הנחה עצומה במחיר, שאיפשרה להם להוריד מחירים למחירים שקשה לשער. המחירים היו נמוכים ביותר. הספרדים יודעים שנשארו להם שנים ספורות להילחם בנו. יש להם פרי גרוע ומיץ גרוע. הם לא מצליחים להיאחז בשוק, לפחות לא בצד התעשייתי כתוצאה מכישלונות תעשייתיים ומסחריים, והם משתמשים בכל אמצעי. אפשר לומר בפה מלא, שהתגייסות הנציגים הספרדיים היא התגייסות אינטרסנטית. היא נגועה בצורה חמורה ביותר *בקונפליקט אופ אינטרסט ולא יעזור שום דבר. ההוכחה הטובה לכך הם דבריו של מנהל המכס מר אילון.

היו"ר אבי יחזקאל:

מנהל המכס לא עסק בהוכחות אלא באסטרטגיה.

לשי ולטמן:

יש אבני דרך בעניין הזה. בפגישות שקדמו ליום העצמאות האחרון, היתה הרגשה כללית שמה שקרה בעבר יורד מסדר היום כי הוא מאוד לא ברור. סוכס, שעלינו להראות שאנחנו בסדר ופועלים לפי הכללים החדשים. בסוף 1995, ביקרה בישראל משלחת של נציגי השוק המשותף או האיחוד האירופאי. הם שהו בישראל ימים רבים, ועזבו את הארץ כשהעניין פחות או יותר סגור. הוא התעורר מחדש, ואנו משובכנעים שיש שתי סיבות לכך: האחת - התחרות עם הספרדים, והשניה - לחצים פוליטיים שהשוק האירופאי מנסה להפעיל עלינו.

אני רוצה להיות הרבה יותר נחרץ בעניין הזה. אם לא יאושר סכום כסף מסויים לתעשייה שנמצאת כרגע בעיצומו של המשבר הקשה ביותר מבחינה עולמית, התעשייה הזו או חלקה הגדול יסגר. על כל המשתמע מכך.

היו"ר אבי יחזקאל:

בכמה היה היצוא בשנה שעברה?

ד"ר ישי ולטמן:

רבע מיליארד דולר. התעשייה הזו מחזיקה 3,000-4,000 אנשים. מדובר גם במובילים, עמילי מכס, אניות וכולי. התעשייה הזו במשך השנים האחרונות מאבדת כ-50% מהפרי בארץ העומד לייצוא, וללא אותם 50% אין ספק שהפרדסנות בכללה תיפגע.

היו"ר אבי יחזקאל:

אתמול התקיים דיון בנושא של עמימות מחירים שעשה "בזק" בינלאומי. אתה רוצה לומר לי שאין יותר עמימות מיצים?

ד"ר ישי ולטמן:

אני טוען שלא היתה עמימות מיצים.

יוסף גילאור:

היו השדות והאשמות. טפלו שקרים.

היו"ר אבי יחזקאל:

אני נזהר מאוד בלשוני כי יש לי עניין ציבורי להזק את התעשייה המקומית. כמו כן, חבריי ממכון הייצוא אמרו לי שלא נכון שהיתה שגיאה. לא היה שום דבר. למרות כל אלה, אנחנו נוסעים לבריסל. למען הסדר הטוב, אני מציע שלא תאמרו שלא היה שום דבר.

יוסף גילאור:

מינואר 1996 הדברים נבדקים ב"זכוכית מגדלת" ואין כל טענה. הכל עובר חלק וישר ללא דופי. השומע האינטיליגנטי צריך לשאול את עצמו מה פתאום במשך שנתיים כל משלוחי הייצור בסדר גמור ולפתע, נזעקו לדבר על שנת 1991 ו-1992?

היו"ר אבי יחזקאל:

זה הוטר תוס לב מובהק.

יוסף גילאור:

לומר שתעודות המקור שמוצאות היום לא בסדר?

היו"ר אבי יחזקאל:

בגלל שינאת יהודים.

יוסף גילאור:

מאז ומעולם לא היה שום הסבר או כל הוכחות וראיות ממשיות לטענות שנטענו בעבר. פעם טענו שמביאים רכז מברזיל, מחליפים תעודות, ומעבירים אותו ישר לאירופה. בדקו זאת ולא מצאו דבר. למיטב ידיעתנו, במשך כל השנים וגם בעבר, המכסים השונים של מדינות אירופה בדקו ונטלו דוגמאות שנבדקו במעבדות שלהם, ולא נמצא דבר וחצי דבר שמצדיק את החשדות כלפי התעשייה הישראלית. זו הטלת דופי בתעשייה.

מוטי אילון:

הייתי שמח לו כל אחד יעשה את תפקידו במקצועיות כמוך, ואז לא היינו נמצאים היום במצב הזה.

יוסף גילאור:

המהלך שנעשה היום תמוהה על פניו. בחינה יסודית של הדברים תוכיח ותגלה שלא היה ואין כל דופי שאפשר להטיל על התעשייה. הנסיון לגלגל על התעשייה איזה שהוא אשם או רבב, או להשית עליו תשלום כל שהוא הוא לא צודק. זה בהחלט יביא לפגיעה חמורה ביותר ולסגירה מיידית של המפעלים הללו, ואולי אף תסכן את כל ענף הפרדסנות בארץ, שהתעשייה קולטת 50% ממנו. מתוך 14 או 16 מפעלי תעשיית הדריס שהיו, נשארו כיום בארץ מספר מפעלים שניתן לספור אותם על אצבעות יד אחת. מדובר בשנים שבין 1990 ועד היום.

זה אומר דרשיני לגבי מצב התעשייה בארץ ולגבי תעשיית ההדרים בכלל. ככל שתעשיית ההדרים בעולם הולכת ונתקלת בקשיים יותר חמורים, כך אותן המדינות העוייכות שהן יצואניות של פרי מעונייכות יותר ויותר לדחוק את הפרי הישראלי שמצטיין באיכותו.

היו"ר אבי יחזקאל:

יש תופעה דומה גם בנושאים נוספים?

גבריאלה כהן:

מייד אענה לך אך לפני שניכנס לסוגיית כללי המקור של המיצים, אתייחס לעניין הסובסידיות שהוזכר כאן. הקהילה האירופית הביעה את המחוייבות שלה במסגרת הסכם אה-w.z.s - ארגון הסחר הבינלאומי והסכמי הסובסידיות. היא מורידה את הסיבסוד בתחום החקלאי גם לענף הזה.

צריכים להבין, שכללי המקור הם הבסיס לכל ההסכמים. יש חשיבות רבה בעמידה בכללי מקור. אנחנו רוצים שסחורה אירופאית שנכנסת לישראל במסגרת ההסכם, אכן תהיה על פי כללי המקור אירופאית. אני מאוד מקווה שגם המכס

הישראלי עושה בדיקות מן הסוג הזה לגבי יבוא מהקהילה האירופית. ברור שיש לקהילה זכות לבדוק. לגבי המקרה הספציפי של המיצים נשאלת השאלה איך הדברים התגלגלו.

במקרה של המיצים, אמרנו לקהילה במשך שנים רבות שהדרישות של כללי המקור בתחום הספציפי הזה, שהמיץ צריך להיות 100% מתוצרת הארץ, הן דרישות לא ריאליסטיות. כי מבחינת טעם דרוש ערבוב קל ויש צורך בגמישות מסויימת. יתר על כן, אמרנו, שאם הם כל כך רוצים שהמיצים יהיו 100% תוצרת הארץ אפשר לדבר על מיץ טרי. במיץ טרי בוודאי שאי אפשר לעשות ערבובים. הדיון עם הקהילה נמשך זמן רב, למרות שכללי המקור בין הקהילה למדינות אחרות שיש להם הסכמי סחר חופשי, היו שונים ואיפשרו 10% ערבוב. הגיעו להסכם רק מ-1996.

יש קשיים אובייקטיביים. אין הוכחות, ולא הצלחנו לגייס את הראיות לגבי המעילות אם אכן היו בעבר או לא. אני מדברת על העבר כי רק בזה מדובר. יש קושי מסויים. יכול להיות שהיה ערבוב מסויים. בוודאי שלא מדברים כרגע על הצורה וההיקפים. אין עדיין דיון על ההיקפים.

אנו רואים את הבעיה כבעיה חמורה עם הקהילה האירופית. ביקשנו מהקהילה לקיים דיונים כדי לדון בשני הנושאים:

1. כיצד המכס נוהג מבחינת הבדיקות, ואיך החקיקה מותאמת לדרישות ההסכמים. להראות לאירופאים שהחקיקה בישראל אכן מוגדרת, ויכולים לסמוך על התעודות שמונפקות על ידי המכס.

2. לדבר ספציפית על סוגיית המיצים. היצענו תאריכים. עוד לפני קיום הדיון הקהילה יצאה עם הודעה האומרת שכל הייצוא הישראלי בספק, ולא מדובר במיצים בלבד. זאת נקודה חמורה שפוגעת בייצוא הישראלי.

היו"ר אבי יחזקאל:

מה קורה בעניין כל הייצוא הישראלי? הם רוצים "להטביע" את הייצוא הישראלי במיץ תפוזים.

גבריאלה כהן:

אם אכן היה משהו בעבר עלינו לשאת בתוצאות ולקיים דיון. אין ספק שאנחנו מתקדמים והמכס עושה פעולה נכונה ומבהיר את כל הנקודות. בישיבה שנערכה עם אנשי הקהילה האירופית ב-14 במאי, ביקשנו לברר איך הקהילה בודקת ומבטיחה במדינות השונות שאכן הייצוא יעמוד בכללי מקור. לא קיבלנו כל תגובה מהקהילה בעניין הזה. אנחנו נמצאים בראשיתו של דיון עם הקהילה ואנחנו חושבים שהוא חייב להתקיים כדי להבטיח את אמון הקהילה בנו ובמכס שלנו. חשוב שהקהילה תבטל את ההודעה. אין לה מקום והיא גורמת נזק רב. בוודאי לא בשלב שהדיונים ממשיכים ומתקיימים.

היו"ר אבי יחזקאל:

אני רוצה להבהיר שלא נגענו בסוגייה של כללי מקור בתחום כלל היצוא כי גברת כהן לא התייחסה אליה, ואולי אין טעם להתייחס אליה. בכל מקרה נקיים דיון בנושא בוועדת הכלכלה בתקופה הקרובה. כמו כן, אומרת גברת כהן שעדיין לא נקבעו כללים בגין בדיקת הסוגייה שקשורה לכללי מקור.

גבריאלה כהן:

לא ולא.

לאה זרנו:

גברת כהן, דיברת על ביטול ההודעה. באיזו הודעה מדובר?

גבריאלה כהן:

הקהילה האירופית פירסמה לכל היבואנים הודעה ואזהרה שיש בעיה מבחינת האמינות של כללי המקור של הייצוא הישראלי. ואז, הם ידרשו הוכחות מן היבואנים הישראליים כי היבואנים האירופאים חייבים להוכיח שאכן מדובר במוצר שעומד בכללי מקור. אם הוא באמת לא עומד, הם יצטרכו לשלם את המכס.

היו"ר אבי יחזקאל:

אז מה הם כלי הבדיקה לבדיקת מוצר שעומד בכללי מקור? האם נקבעו כלי בדיקה שהם על דעת כולס?

גבריאלה כהן:

ההסכם קובע בדיוק את שיתופי הפעולה בין הקהילה האירופית לבין המכס הישראלי ואת הדרישות מכל צד. זה מוסדר בהסכם, אבל כל צד צריך ליישם זאת בחקיקה פנימית או בתקנות או בנהלים שלו.

אמיר חייק:

אני רוצה להמשיך בנושא שהעלתה גברת גבריאלה כהן ולספר סיפור: הצרפתים רצו להגן על יצרנית הוידאו הגדולה שלהם "טומפסון". ולכן, כל מה שנכנס לצרפת נשלח לפורטייה, שם בודקים אם הוא עומד בכללי מקור, ואז חוזרים לנמל ומשחררים אותו. זאת דרך ללמוד איך אפשר למנוע מלעשות קשיים ליצוא של מדינה אחרת לכיוון אירופה.

האירופאים הוציאו הודעה מאוד חמורה. הם הטילו דופי בכל היצוא הישראלי. רק כדי לסבר את האוזן, 62% מהגירעון המסחרי של ישראל מגיע מהסחר שלנו באיחוד האירופי. זה כמובן בא גם מנכסי השקעות שאנו קונים מהם, אבל זה לא משנה את העובדה שהאיחוד האירופי רחוק מלהיות מאוזן איתנו ביחסים. אני לא נכנס לשאלת המיציים. אני לא חושב שיש לי מספיק מידע לגבי העניין. אני מניח שמשרד התעשייה והמסחר והמכס יעשו את העבודה

המוטלת עליהם. על יסוד העבר ניתן להניח, שהם יעשו את עבודתם על הצד הטוב ביותר. חשוב מאוד להבהיר לאירופאים חד משמעית שההודעה שלהם פוגעת בנו ויכולה לגרום לנו נזק גדול מאוד ביצוא.

היו"ר אבי יחזקאל:

זה עניין של התדיינות או של סנקציה שאפשר להפעיל בבית משפט?

אמיר חייק:

זוהי התדיינות במישור הפוליטי כנראה. ואם כן, הרי שצריך לטפל בדברים במישור הפוליטי. לעניין הזה צריכים להידרש שר החוץ ושר המסחר והתעשייה ואם צריך אף ראש ממשלה. בנושאים האלה אסור לשחק ולתת לאירופאים פתח של משחק בערכים. שר המסחר והתעשייה יהיה באיחוד האירופי בשבוע הבא.

היו"ר אבי יחזקאל:

ישנם עוד תחומים שעלולים להביא עלינו בעיות דומות?

אמיר חייק:

אני מכדיף שלא לענות על השאלה.

היו"ר אבי יחזקאל:

מספר הישיבות שתנוהלנה כדי לתת גיבוי בדיעבד ילך ויצטמצם בעתיד. בסופו של דבר לגבי תופעה אחת, הצלחנו להתגבר עליה. אם תהיינה עוד תופעות, תהיה לנו בעיה רצינית.

גבריאלה כהן:

הקהילה האירופית עושה זאת מסיבות פוליטיות מובהקות. היא עושה הפרדה מוחלטת בין הפלשתינאים לבין ישראל. הקהילה האירופית מאוד מתלבטת. יש גורמים שמבחינה טכנית, מבחינת כללי מקור, רוצים לטעון שבגדים שתפורים בעזה מבד ישראלי ומוחזרים לאחר התפירה לישראל ומיוצאים לקהילה האירופית, לא עומדים בכללי מקור. הסוגייה הזו נשמעה ועדיין לא נאמרה בפה מלא כי בקהילה האירופית יש גם רגישות לנושא מכל מיני סיבות.

מוטי אילון:

הם לא אמרו זאת באופן רשמי ואני מציע לא לדבר על כך. הדברים יופיעו בעיתונות וזה יזיק למדינת ישראל. אסור להעלות את הדברים האלה.

גבריאלה כהן:

מה שהם עושים פוגע ביכולת של הפלשתינאים ליצא סחורה שעונה לכללי מקור.

היו"ר אבי יחזקאל:

גברת שוקרון ממשרד החוץ, מה המדיניות שלנו לגבי כללי מקור? האם יש אפשרות שצפויות לנו עוד בעיות?

לידיה שוקרון:

לגבי השאלה האם משרד החוץ עשה משהו בנושא ומה הוא מתכוון לעשות כדי להסיר את ההודעה של הקהילה האירופית: שר החוץ הישראלי נפגש בשבוע שעבר עם יושב ראש מועצת השרים של הקהילה שהוא שר החוץ של לוכסמבורג, וביקש ממנו בצורה מפורשת להסיר או לגרום לכך שההודעה תוסר, לאחר שנקיים את הדיון עם אנשי הקהילה בשבוע הבא. הפעולה הזו כבר נעשתה, ואנחנו נחזור עליה.

אם איני טועה, השגריר הישראלי בקהילה אמר את הדברים ויתכן שאפילו כתב זאת. הדבר טופל. אנו מקווים מאוד שעם בירור הסוגיה של המיציג נוכל להסיר את ההודעה. מכאן החשיבות הגדולה גם מבחינה כלכלית וגם מבחינה מדינית להסיר מעל השולחן את פרשת המיציג. כל מה שאנחנו מסוגלים לעשות - כבר נעשה וייעשה בעתיד, כולל כל האמצעים שמנהל המכס הציע.

פרשת המיציג מעיבה עלינו מכל הבחינות. מבחינה כלכלית, ברור כפי שכבר נאמר, שהדבר יכול לגרום לנו נזק בל יסוער בכל תחומי היצוא שלנו. מבחינה מדינית, ברור שהקהילה האירופית נהגה בצורה לא הוגנת. אנשי הקהילה העלו את סוגיית המיציג לא רק מפני שהנשיא הוא ספרדי אלא בכלל בהקשר לבעיה הפוליטית הכללית. האמריקאים והישראלים לא ששים לערב את הקהילה האירופית והאיחוד האירופי במשא ומתן לשלום. לכן, הנושא מקבל כבר מימדים עולמיים שהם הרקע לכך. לכן, מבחינת הצד המדיני והאינטרס המדיני של מדינת ישראל במשא ומתן לשלום, אנחנו צריכים בכל מחיר להוריד את פרשת המיציג ביננו לבין הקהילה האירופית.

מבחינה טכנית-משפטית, מאחר שאני שייכת ללשכה המשפטית, אנחנו ניצבים בהסכם ביננו לבין הקהילה האירופית בפירוט די רחב ודי ברור של איך צריך לנהוג בבדיקת כללי מקור. אנחנו עומדים בזה ומקווים לשכנע את אנשי הנציבות להחזיר אלינו את האימון המלא שאנחנו ראוים לו בתהליך בדיקת כללי מקור. על מה שהיה בעבר, צריך לעבור על סדר היום כפי שנאמר.

מבחינת יחסים: ביננו לבין הקהילה האירופית יש הסכם שמוכר לכולם, ההסכם החדש. הקהילה ראתה לנכון לחתום על הסכם עם הפלשתינאים. מבחינה מדינית הדבר העיקרי הוא באמת להוריד את פרשת המיציג מסדר היום ביחסים שביננו לבין הקהילה האירופית.

גדעון קלוגמן:

הייתי רוצה לענות בקיצור. לשאלת יושב הראש, ביחס למשמעות המשפטית של ההודעה שאנחנו בוחנים כרגע ותשובותינו שאינן סופיות. צריך להבהיר מה נמצא כרגע על השולחן בין האיחוד האירופאי לבין המכס הישראלי. בעבר הרחוק, כנראה שהיתה טענה על כך שהגיעו קונטיינרים מישראל, ורק החליפו את תעודות המקור ושלחו אותם לאירופה. הטענות הספציפיות האלה נבדקו

ברוב כשרוננו של המכס והוכחו לאירופאים כלא נכונות. כולל טענות שהסתמכו על סטטיסטיקות. כרגע, הסוגייה המשפטית היא כזו, שהאירופאים על בסיס ההסכם הקודם הגישו תעודות לביקורת. אין טענת זיוף מצד האירופאים ולא הוצגו הוכחות מבחינתם, אלא יש פרוצדורה שכלולה בהסכם שאומרת: אני, הקהילה, מציגה תעודות מקור - אנא תבדקו אותן. גם כאן, מה שניצב כרגע על השולחן מעורר הרבה סימני שאלה. משום שהמכס הישראלי צף במס ההגירה של תעודות, שעל פניו נראה בלתי סביר. ולאחר בדיקה ראשונית שנעשתה בהנחייתו של מנהל המכס מר אילון, נראה שעל פני הדברים אהוז ניכר ביותר מהתעודות לא שייך לעניין. אלה מוצגים בלתי רלבנטיים.

כשזה המצב, לצאת עם הודעה של היבואנים באירופה שמזהירה כאילו המוצרים הישראליים וכלל התעשייה חשודים בזיוף של תעודות מקור היא קפיצת מדרגה שעל פניה אין לה כל בסיס. או כשאומרים שיש לבדוק, והבדיקה היא הצפה של אלפי תעודות שחלק ניכר מהן אין להם כל קשר למיציים. הבדיקה לוקחת זמן ובוודאי לא בוצעה עדיין. ומכאן, כתגובה, לבוא בהודעה כלפי כל התעשייה הישראלית זאת קפיצת מדרגה שנראית על פניה בלתי סבירה, ושאינה מוצדקת. לא על פי ההסכם הקודם, ולא על פי ההסכם הנוכחי.

היו"ר אני יחזקאל:

בקשה לי אליכם, כשתסיימו לבהון את העניין אנא שלחו לנו דוח או עותק בעניין, כדי לראות אם יש צדק משפטי ואפשר להסתייע בכך.

גדעון קלוגמן:

במצב עניינים רגיל אין צדק משפטי ליחיד כי זה הסכם בין מדינות, אבל יש יוצאים מן הכלל.

ישי ולטמן:

שמעתי בין השיטין שצריך לסיים את הכושא. אני הוזר ואומר שאם יושט על התעשייה קנס בספי כל שהוא, סביר להניח שהתעשייה ברובה הגדול תיסגר. המשמעות של סגירת מפעל "פרדס" בלבד, המפעל שאני מנהל, מבחינת דמי אבטלה מדובר במשהו כמו מיליון וחצי שקל נוספים לקופת המדינה דמי אבטלה לפי הכללים. שלא תהיינה אי הבנות.

דורון שמואלי:

ליוס או לחודש?

ישי ולטמן:

במשך שישה חודשים מגיע לעובדים ולאחר מכן יאריכו להם את התקופה. הם לא יודעים לעשות שום דבר אחר. מדובר במיליון וחצי שקל לחודש.

כמו כן, החיבור ביננו לבין ענף הפרדסנות הוא חיבור שיביא לכך שענף הפרדסנות בכללו יפגע פגיעה קשה ביותר.

הינו"ר אבי יחזקאל:

הייתי בערב שבת במפעל דומה כאשר היתה שביתה של עובדים, ואכלתי ארוחת ערב שם. היה עצוב מאוד.

גדעון קלוגמן:

אנחנו בטוחים בכשרוננו של מר אילון להדוף את ההתקפה.

מוטי אילון:

ברצוני להגיב על הערתו האחרונה של מר ולטמן מנהל מפעל פרדס. אני מבין את החרדות, אבל צריך להבין שמדינת ישראל לא הטאה ולא פשעה. אם אוציא את עצמי מהעניין מה תהיה התוצאה? הנציבות האירופאית תראה למדינות ללכת לכל הקניינים הגדולים שלך ולגבות מהם את הכספים והבומרנג יחזור אליך. לכן, צריך להבין שצריך למצוא דרך יחד, איך לפצות. התעשייה תצטרך להיות חלק מהפיצוי הזה. ולא, אני מודיע שאפתח בחקירה פלילית ותתקיים חקירה. כי אם תימצא רמיה, אבדוק אותה עד תום. אם לא ישולם בטוב, ישולם בקנסות של בית המשפט.

הינו"ר אבי יחזקאל:

אני חושב שכולנו צריכים להתאפק. הנושא היה בין השיטין וראוי שישאר בין השיטין. אם אתה מר ולטמן עושה לובי לגבי הפיצויים העתידיים מבחינה כספית זו טעות. עזוב את זה.

האיחוד האירופאי מנסה להטביע את כל סוגיית היצוא הישראלית בגין מיץ התפוזים, שאני חושב שהוא הטוב ביותר, הנקי ביותר האמין ביותר. אנו רואים במעשה האיחוד האירופאי מעשה פוליטי, בעיקר משנת 1996 אבל גם בעבר.

ועדת הכלכלה פונה לאיחוד האירופאי למשוך את הצעתה בחזרה. במידה ונוכל, נתייעץ עם הגורמים המתאימים ונזמין גם את אנשי האיחוד האירופאי לוועדת הכלכלה. אני מציע לכל מי שעוסק בתחום היצוא בכלל, ובתחום יצוא המיצים בפרט, להיות צנוע. להתאפק ולהסתפק בטיב המוצר ולא בכספים שנלווים אליו. זהו תחום מאוד גדול שנמצא על פרשת דרכים, וצריך לעבור את שלוש השנים הבאות בשלום. אנחנו כאנשי ציבור נעזור לכם לעמוד במשימה הזו. כולם צריכים לרקוד את הטנגו הזה ביחד.

אני מודה לכולם.

תקנות הפיקוח על פרי ההדר (היטלים), התשנ"ז-1997היו"ר אבי יחזקאל:

אנו עובדים לנושא הבא. אני מבקש ללמוד את העניין מתחילתו.

דורון שמואלי:

המועצה לשיווק פרי הדר עבדה על פי חוק פיקוח על פרי ההדר. זהו חוק שקיים משנת 1940. עד 1991 עבדה על פי מתכונת מסויימת, שלמעשה הקלאי היה בעל הפרי כשהוא היה על העץ.

אתי בנדלר:

מר ברלנד, בנוסה החדש, פרט לכך שהכנסתם את השערים בשער הבסיס ובתקנה 3 האם יש שינויים נוספים לעומת הנוסח שהמצאתם לוועדה?

שלום שמחון:

יש פה שינויי נוסח קלים ביותר ולא הייתי אומר שזה משמעותי מבחינת המהות. אולי יש לזה כגיעה בצד האסטטי מבחינת השפה העברית.

היו"ר אבי יחזקאל:

אומרת היועצת המשפטית שאם כך, היא לא רואה את הנוסח המעודכן והנכון.

אני לא משפטן ואני רוצה ללמוד את הדברים לפני הישיבה.

שלום ברלנד:

אלה הם תיקוני הגהה בלבד.

דורון שמואלי:

עד שנת 1991 המועצה עבדה במתכונת שעל פיה כאשר הפרי היה על העץ, הוא היה של החקלאי. ברגע שהוא היה נקטף, הוא היה הופך להיות רכוש של המועצה לשיווק פרי הדר. היו ניתנות תעודות משלוח מסויימות והפרי היה מיוצא לחוץ לארץ. המועצה עבדה במתכונת הזו והיו לה כ-400 עובדים. היא מכרה את הפרי, וכשזה הגיע חזרה לחקלאי הוא היה צריך לשלם סכום מסויים. לקראת סוף השנים של המועצה כבר לא נשאר לו שום דבר.

ואז, בקדנציה הקודמת, כאשר חבר הכנסת רפאל איתן היה שר החקלאות, הוא עשה הפרטה של הייצוא ולא שינה את החוק. עדיין עובדים על פי החוק הקיים אבל יש הפרטה של הייצוא. יש היום כ-10 יצואנים שעובדים בצורה חופשית. הם מקבלים את רשיונות הייצוא מהמועצה לשיווק פרי הדר, אבל כל חקלאי יכול לפנות לכל יצואן שהוא רוצה וליצא למי שהוא רוצה.

המועצה מתעסקת היום במספר דברים עיקריים: היא מדווחת בריסוס נגד זרוב היום התיכון את כל הפרדסנות בארץ, ועל כך היא מקבלת חלק מהתקציב כעזרה ממשלתית.

היו"ר אבי יחזקאל:

למה?

דורון שמואלי:

הריסוס עולה לנו כ-9 מיליון שקל. אנו מקבלים כ-2.7 מיליון מהממשלה. אבל בשנתיים שלאחר ההפרטה, היה הסכם שהממשלה תכסה הכל. כמו כן, המועצה מארגנת יחד עם היצואנים את הנושא של פירסום וקידום מכירה בחוץ לארץ. עמותת "JAFFA" היא מותג ידוע מאוד בעולם כולו. הוא שייך למגדלים ואנו שומרים עליו, ואת כל הפירסום שלו עושים מהתקציב שלנו עם עזרה ממשלתית. התקציב הוא של כ-3 מיליון דולר ותקציב הממשלה הוא כמיליון או 1.2 מיליון דולר.

כמו כן, המועצה מתעסקת במחקר ופיתוח. כפי שאתם יכולים לראות, על השולחן מונחים מספר זנים שונים של פרי. יש פיתוח של שיטות גידול וכולי. המועצה מתקצבת זאת מתקציבה בעזרת המדען הראשי. התקציב למחקר ופיתוח עד לשנה האחרונה היה 1.5 מיליון דולר לשנה, כשמתוך זה המדען הראשי נותן 400,000 דולר ו-1.1 מיליון דולר מכספי המועצה. אלו למעשה הדברים העיקריים.

היו"ר אבי יחזקאל:

מהו תקציב המועצה לשיווק פרי הדר?

דורון שמואלי:

תקציב הפעולות של המועצה בשנה שעברה כולל הכל היה 12.8 מיליון דולר. השנה הוא ירד ל-9.2 מיליון דולר. קיצצנו בפעילויות כתוצאה מאילוצים תקציביים. פרי שקוטף החקלאי, כ-40% ממנו במוצע הולך ליצוא ו-60% הולך לתעשייה. עוד אחוז מסויים הולך לשוק המקומי.

מיצוא של כ-900 אלף טון יצוא הדרים במדינת ישראל בין 400 ל-450 אלף טון הולך לתעשייה. בסביבות 330-350 אלף טון לייצוא ובין 120-150 אלף טון הולך לשוק המקומי.

היו"ר אבי יחזקאל:

חשוב לי לקבל את הנתונים באחוזים: סך כל הייצוא המקומי כמה הוא באחוזים?

דורון שמואלי:

את זה אני רוצה להסביר. היות והיתה הפרטה של הענף ואין יותר תעודות משלוח, ההערכה היא בין 120 ל-150 אלף טון.

הינ"ר אבי יחזקאל:

כמה זה יוצא באחוזים?

דורון שמואלי:

15% בערך.

סוג הפרי שנקרא "מיכל" מקבל ריסוס זבוב היס התיכון וכן מקבל פירסוס לקידום מכירה, ולא משתתפים בעלויות. הסיבה היא בגלל שיטת העבודה. כשהפריטו את המועצה, אמרו שאין תעודות ואין פיקוח. אנחנו יודעים כמה פרי יוצא לייצוא. אנחנו מקבלים את הנתונים על פי החוק מהמפעלים של התעשייה, בהצהרה ואישור של רואה חשבון כמה נכנס. היות והנושא חופשי, עד היום לא שילמו. מצאנו שיטה איך לא להחזיר חזרה את התעודות, וכל חקלאי יהיה חופשי ללכת לאן שהוא רוצה, אבל נגובה תשלום עבור מה שהוא משתמש ולא משלם.

שלום שמחון:

אתה אומר שהממשלה השתתפה בתשלום העלות של זבוב היס התיכון ועכשיו היא לא משתתפת. אז אתה רוצה "להפיל" את התשלום על החקלאים?

דורון שמואלי:

האוצר אומר שהוא רוצה מעורבות. החקלאים אומרים שהם צריכים את הכסף לפעילויות.

הינ"ר אבי יחזקאל:

זאת אומרת, שאתם רוצים להטיל היטל על כולם.

דורון שמואלי:

לעשות צדק בענף.

הינ"ר אבי יחזקאל:

מצאתם את השיטה שיכולה לאתר גם את הקלמנטינה שהולכת לשוק המקומי.

כמה יעלה דבר שכזה בפועל?

דודון שמואלי:

ההיטל שאנו מדברים עליו הוא 2.5 אגורות לקילו פרי שישלם החקלאי. לדעתי זה לא צריך לפגוע כלל במחיר לצרכן.

היו"ר אבי יחזקאל:

זו השאלה שמנחה אותי לאורך כל הדיון.

דודון שמואלי:

אם הייתי אומר לך שמתוך 3 שקלים שעולה קילו פרי, 1/2 שקל יהיה התשלום אז אפשר לומר שנגיע לעוד 4 שקלים לקילו. אני מדבר על 2.5 אגורות לקילו שעולה 3 שקלים. אני לא מאמין שזה משמעותי.

היו"ר אבי יחזקאל:

כמה זה מוריד לקימעונאי?

דודון שמואלי:

בסביבות 800 אלף דולר סך הכל לכל הענף.

היו"ר אבי יחזקאל:

זו מטלה משמעותית על הפרדסניכס?

יוסף אונגר:

מתוך שקל אחד במוצע שהפרדסן מקבל, הוא ישלם 2.3 אגורות.

היו"ר אבי יחזקאל:

זה הרבה או מעט?

יוסף אונגר:

זה לא משמעותי. המגדלים תומכים בזה. על פי החלטת מזכירות המגדלים יש לתמוך בנושא. הסיבה שהמגדלים תמכו בכך היא כי האלטרנטיבה היתה להעלות את ההיטל ביצוא או בתעשייה בגלל הקיצוץ של הממשלה. ביצוא או בתעשייה היה 7.5 דולר. המגדלים היו צריכים להעלות את הסכום ל 8-10 דולר, ובמקום זה משאירים הכל ברמה הקודמת, אלא שמרחיבים את העווגה.

אתי בנדלר:

מה שנקרא הרחבת בסיס המס.

אמיר ברקן:

לישיבה הבאה שתתקיים בנושא הזה, אביא את הנתונים לגבי משקל פרי ההדר במדד המחירים לצרכן. בהחלט אפשר לעשות השבון ולהגיד מה המשמעות.

דורון שמואלי:

מדוע האוצר לא מוכן עם נתונים מדוייקים?

היו"ר אבי יחזקאל:

מר שמואלי, הוזמנת לישיבה, וכבעל עניין היית צריך לוודא שכל מי שמגיע לכאן יהיה מוכן.

דורון שמואלי:

אני צריך לברר עם האוצר אם הוא מוכן וכל הנתונים בידי?

היו"ר אבי יחזקאל:

אתה רוצה שאני אעשה זאת? אני מקיים את הדיון ביוזמתך ולבקשתך החקלאות. הייתי רוצה לשאול מספר שאלות אלמנטריות. טענות לגבי מי שבא מוכן או לא, לא צריכות להיות מופנות אלי.

דורון שמואלי:

נכון שאני לא נמצאים בבית המשפט, אך במקרה כזה בבית משפט השופט אומר: לא באת מוכן? תשלם. הדברים יכולים להימשך שנים.

אמיר ברקן:

נשאלה פה שאלה לגבי משקל פרי ההדר במדד המחירים לצרכן. אני צריך לבדוק זאת. אני לא יודע את הדברים בעל-פה.

היו"ר אבי יחזקאל:

השאלה מוצדקת. כשאומרים 2.5 אגורות זה נשמע זניח. אבל עצם הרעיון שאני והוועדה עלולים להימצא כמי שמטילים לכאורה מס שכזה...

חשוב לקבל תשובה מהאוצר.

פיטו ברקמן:

איך המדד עובד על המהיר הסיטונאי או הקימעונאי?

אמיר ברקן:

מדד המחיר לצרכן עובד על מחיר הקלמנטינה בסופרמרקט.

פלטון ברקמן:

אז זה לא 2.5%. זה בדיוק 1/3.

אמיר ברקן:

אנחנו נבדוק זאת ונכיתן תשובה.

לעצם העניין, אני רוצה לעשות הפרדה בין הנושא העקרוני של הרחבת בסיס המס, שלגביו אין לי עמדה. אני מדבר על עניין הצדק הסוציאלי בתוך ענף ההדרים. אני בעד צדק. לבין, הגדלת נטל המס. להגדלת נטל המס יש גם משמעות על הצרכנים. כי כל מס שמטילים, ולא משנה אם מי שמשלם בפועל הוא היצרן או הצרכן, מתחלק. חלק נופל על הצרכן וחלק על היצרן. לזה אנחנו מתנגדים.

שלום שמחון:

אם יש 150 אלף טון בתוך הענף, שזה בערך 15% ללא שליטה וללא פיקוח בשוק המקומי, זה אומר שחלק מהם הולך לשוק בטכניקות של שוק שחור וכן הלאה. לגבי התוספת של אותן 2.5 אגורות, אני לא בעד זה שהן יוטלו על החקלאים. אבל אם אתה מכניס 150 אלף טון לסדר מסויים, תצליח לגבות יותר מס, ויש על זה פיקוח.

אמיר ברקן:

אני לא בטוח שזה שוק שחור כי לא גובים את זה.

דורון שמואלי:

הוא אומר לך שגם לא משלמים מס הכנסה כי אין פיקוח.

דובר:

ברגע שתהיה גביה הוא יהיה חייב להוציא תעודת משלוח.

אמיר ברקן:

אנחנו לא מדברים על תעודות משלוח. לגבי הצדק החלוקתי בהחלט צריך לראות כך את הדברים.

דורון שמואלי:

מה שנאמר אינו צדק חלוקתי. זוהי גביית מס אמת מאנשים שמוכרים בשוק ולא מוציאים חשבונית.

אמיר ברקו:

זה בדיוק העניין של הרחבת בסיס המס. אם נחייב אותם לשלם גם את זה, הם יצטרכו לפתוח תיק במס הכנסה וכולי. כשאתה מרחיב את בסיס המס, את אותם 10% או אותם 150 אלף טון שעד היום נמצאים בתחום האפור ויכול להיות שלא משלמים מס הכנסה וכולי בעבורם, מכניסים לקבוצה שמשלמת כחוק.

זה היה צד א' במשוואה של הרחבת בסיס המס. אני חושב שאני מוביל לנקודה. אנו עושים הפרדה בין הרחבת בסיס המס, להכניס את אותם אלפי טונות שנמצאים בתחום אפור לכללים. זה יכול להיות דבר טוב ומבורך. אם הענף כולו מסכים, אז אין לנו שום כוונה למנוע זאת.

צד ב' הוא הכבדת נטל המס. זה אומר, שבמקום שאותם 100 שקל שגובים היום מ-80 אנשים, ישלמו את אותם 100 שקל 120 אנשים. אבל, אם התוצאה של כל העניין היא שייחד עם הרחבת מספר המשלמים גם יגדל המס, יש לזה השלכות.

אתי בנדלר:

זאת השאלה. האם כתוצאה מאישור התקנות האלה מוגדל גם נטל המס? האם סך כל הסכום שהמועצה תגבה יהיה גבוה יותר?

דורון שמואלי:

יש למועצה דירקטוריון. כתוצאה מהגדלת השימושים או הקטנת השתתפות האוצר, אין ברירה לחקלאים. החקלאים אומרים שהם רוצים לשלם ולקבל שירותים כי האוצר לא נותן. אם לא יוכלו לרסס נגד זרוב הים התיכון, לא נוכל לאכול את הפירות כי הם יהיו מלאים בתולעים. לכן, בלי כל קשר, גם אם יוחלט שלא מעלים, אנחנו נצטרך להעלות את ההיטל. מ-7.5 דולר שמשלמים היום ל-9.5-10 דולר בגלל הצרכים והקטנת המקורות. הכל כפוף לאישור השרים.

אתי בנדלר:

שר האוצר לא אישר עדיין את התקנות שהובאו לאישור ועדת הכלכלה?

אמיר ברקו:

לא, כשאני אצטרך להמליץ בפני שר האוצר מה לעשות...

אתי בנדלר:

סליחה, הובאו תקנות אישור ועדת הכלכלה. האם בטרם הבאתם לאישור הוועדה הם עברו את כל ההליכים?

לאה ורנו:

יש הודעה של ערזרת שר החקלאות, הגברת איילה קלעי, שמודינה שהפנייה היא על דעת שר האוצר. קריאתו של שר החקלאות לוועדת הכלכלה בנושא הנדון היא על דעת שר האוצר.

פיטו ברקמן:

ברגע שלא מעלים את כלל התקציב והוא נשאר על 9 מיליון דולר, זה אומר שאנחנו מרווחים את בסיס הגבייה. פחדו שאם ניקח עוד 800 אלף דולר נעלה את זה ל-10 מיליון דולר בתקציב.

היו"ר אבי יחזקאל:

דבריו של מר שמואלי לא נאמרו בהיסח הדעת. הוא אמר שבכל מקרה נעלה את ההיטל. אני מנסה לראות מה הנזק. הקלמנטינה בעיניי היא מוצר עממי, ואני לא חושב שאני צריך מבחינה ציבורית להטיל עונש על הצרכן המקומי. אפילו אם מדובר ב-2.5 אגורות. מצד אחד אנחנו אומרים שזה זניח ואפשר לוותר על זה, ומד שני אפשר להעלות את ה-2.5 אגורות בהיטלים האחרים.

דורון שמואלי:

אבל זה לא מס. החקלאי מקבל שירותים ולא משלם.

היו"ר אבי יחזקאל:

אז תעלה לחקלאי.

דורון שמואלי:

אני מעלה לחקלאי.

היו"ר אבי יחזקאל:

והחקלאי יגלגל את זה על הצרכן.

דורון שמואלי:

אני מעלה לחקלאי. הוא מקבל ממני שירות שעולה הרבה כסף והוא לא משלם אגורה שחוקה. איפה נשמע דבר שכזה? הקלאי מקבל שירות כמו ריסוס שעולה לנו 9 מיליון שקל, $\frac{2}{3}$ מהחקלאים משלמים ו- $\frac{1}{3}$ לא משלם ונהנה מזה. הוא מקבל מחקר ופיתוח. אתה יודע כמה הוא משלם על פטנט של זן מסויים? יותר מזה, חלק מציבור החקלאים גם לא משלם מס הכנסה.

שלום ברלנד:

לגבי פירות אין דבר כזה. השוק המקומי משתתף בהיטל. יש הסדר עם תעודת משלוח ואין דבר כזה שלשוק המקומי אין היטל. כל טון או כל

קילוגרם שמגיע לשוק המקומי, הכל משולט. יש בעיה רק עם פרי ההדר.

אמיר ברקן:

לדעתי צריך לעשות הפרדה.

שלום שמחון:

אומר לכם משהו במקום מר אמיר ברקן: הוא בא לאותם הקלאים ואמר להם: יש לכם 27 מיליון שקל ואני אוריד לכם 3 מיליון שקל. כשהם ישמעו את זה הם "יתכווצו". אבל, בא יושב ראש המועצה לפרי הדר ומצא טכניקה איך להגדיל את ההכנסות שלו. את זה מר ברקן לא אוהב.

דורון שמואלי:

השאלה היא איך אתה יכול להרשות שכל הפרי וכל הירק במדינת ישראל, כולו ב-100% משלם היטל, ורק החקלאי שמצליח ללכת לשוק המקומי לא משלם על מה שהוא משתמש.

אתי בנדלר:

שייפרידו מתוך ההיטל המוצע מה היה שיעור ההיטל כדי להגיע לאותן תוצאות שקיימות עכשיו עם הרחבת בסיס המס. כלומר, איזה חלק מתוכו זו ההעלאה הריאלית.

היו"ר אבי יחזקאל:

אני מודה לכולם. הישיבה נעולה.

(הישיבה ננעלה בשעה 11:35)